

Utbildningsinspektion i Hedenskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Bodens kommun och besökt Hedenskolan den 23 april 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Hedenskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Hedenskolan intervjuades rektorn, lärare, elever och föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner i olika årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Hedenskolan	Antal elever
Förskoleklass	33
Grundskola	201

Källa: Skolans uppgifter

Hedenskolan ligger i Heden, en by cirka 7 km väster om Boden. De flesta av eleverna kommer från bostadsområden i närheten av Heden och från byarna runt omkring. Skolan utgörs av två byggnader som inrymmer all verksamhet.

Skolan leds av en rektor som ansvarar för tre arbetsenheter. Den första arbetsenheten innefattar förskolan som består av tre avdelningar och varje avdelning bildar också ett arbetslag. Den andra arbetsenheten utgörs av förskoleklass samt årskurserna 1–2. I denna arbetsenhet finns fyra arbetslag. Den tredje arbetsenheten innefattar årskurserna 3–5 och delas in i tre arbetslag.

För de respektive arbetsenheterna finns en samordnare förutom den andra arbetsenheten som har två samordnare. Tillsammans med rektorn utgör de Hedens rektorsområdes interna ledningsgrupp.

Efter årskurs 5 fortsätter de flesta elever från Hedenskolan sin utbildning vid Korpenskolan.

Helhetsbedömning

Inspektörernas övergripande bedömning är att Hedenskolan är på god väg att bygga upp ett effektivt systematiskt kvalitetsarbete. Skolans ledning har på kort tid utvecklat skolan i positiv riktning genom att sätta tydlig fokus på skolutvecklingsfrågor. Inspektionen visar att rektorns utvecklingsarbete bedrivs strukturerat och med hög legitimitet bland lärare, elever och föräldrar. Men vid inspektionstillfället är bedömningen att kvalitetsarbetet behöver utvecklas ytterligare och i högre grad omfatta de nationella målen. Det är också viktigt att kvalitetsarbetet förankras fullt ut bland lärare, elever och föräldrar så att det kan fungera som en motor för kvalitativ utveckling av verksamheten. Rektorns ansvarstagande för att synliggöra skolans resultat och initiera förbättringsarbete i förhållande till resultaten bör också tydliggöras.

Exempel på områden där Hedenskolans kvalitetsarbete behöver stärkas är att skolan har fokus på ämnena svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen genomförs inte någon tydlig systematisk utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kraven i kursplanerna. De individuella utvecklingsplanerna och åtgärdsprogrammen varierar också i kvalitet och behöver utvecklas. Vidare är det viktigt att skolan på några områden försäkrar sig om att eleverna får den undervisning de har rätt till enligt kursplanerna.

Det är inspektörernas bedömning att elevernas lärandemiljö överlag präglas av en lugn och trivsamt stämning. Personalen visar ett tydligt engagemang för sitt uppdrag och arbetar aktivt för att främja elevernas trygghet och en god social miljö. Men trots detta visar inspektionen att det förekommer att elever inte alltid känner sig trygga på skolan och att språket ibland kan vara hårt. Det är därför viktigt att skolan ytterligare förstärker sitt värdegrundsarbete så att elever som upplever otrygghet vet vem de ska vända sig till och hur arbetsgången ser ut. En åtgärd för att förebygga och hantera elevers otrygghet är att i högre grad göra eleverna medvetna om och delaktiga i arbetet med skolans likabehandlingsplan.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Elevernas kunskapsutveckling följs inte upp och utvärderas i förhållande till kursplanernas krav i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen och 2.7 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 1 och 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Skolans kvalitetsredovisning motsvarar inte förordningens krav (3 och 3a §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Eleverna ges inte förutsättningar att nå målen i ämnet hem- och konsumentkunskap (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Skolan genomför inte elevens val enligt förordningens krav (2 kap. 19 – 20 §§ grundskoleförordningen).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolans värdegrundsarbete bör förbättras.
- Skolans övergripande kvalitetsarbete bör förankras tydligare i verksamheten.
- Rektorn bör ta ett större ansvar för att synliggöra skolans resultat och initiera förbättringsinsatser i förhållande till resultaten.
- Elevernas möjlighet till inflytande över sitt lärande bör förbättras.
- Kvaliteten på den individuella utvecklingsplanen och skolans åtgärdsprogram bör förbättras.
- Skolan bör bredda utbudet inom elevens val.
- Information till elever om målen för utbildningen bör förbättras.
- Information om elevens kunskapsutveckling vid utvecklingssamtal bör i större utsträckning relatera till mål i kursplaner och läroplan.
- De individuella utvecklingsplanernas kvalitet bör förbättras.
- Kursplaner och läroplaner bör bli mer styrande i verksamheten.
- Samarbetet med mottagande skola vid överlämningar bör förbättras

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: Andel flickor och pojkar (i procent) som har nått målen på de diagnostiska proven för årskurs 2 år 2007 vid Hedenskolan.

Diagnostiska prov år 2	Antal elever	Godkända flickor	Godkända pojkar
Svenska	23	100	100
Matematik	23	80	68

Källa: Hedenskolan

Tabell 2: Andel flickor och pojkar (i procent) som har nått målen i de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik i årskurs 5 år 2007 vid Hedenskolan

Nationella prov år 5	Antal elever	Godkända flickor	Godkända pojkar
Svenska	37	88	95
Matematik	37	94	95
Engelska	37	70	90

Källa: Hedenskolan

Kommentar:

Kunskapsresultaten utifrån de diagnostiska proven i årskurs 2 och de nationella proven i årskurs 5 är genomgående acceptabla. Det är framförallt pojkar som inte når målen i matematik vid de diagnostiska proven i årskurs 2. I årskurs 5 finns elever av båda könen som inte når målen i ämnesproven. Även om underlaget är litet indikerar

dock siffrorna att pojkarna klarar sig något bättre än flickorna. Enligt Hedeskolas kvalitetsredovisning för år 2006 pekade även ämnesproven i årskurs 5 på att pojkarna nådde högre måluppfyllelse än flickorna. Denna skillnad blev dock mindre vid de nationella proven år 2007. Sett över tid har resultaten både vid de diagnosiska proven i årskurs 2 och de nationella proven i årskurs 5 förbättrats.

Skolan dokumenterar elevernas kunskaper i alla ämnen, men uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling sker mestadels i ämnena svenska, matematik och engelska.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i Hedeskolan, i huvudsak koncentreras till ämnena svenska, engelska och matematik. Skolans lärare menar dock att de har kännedom om elevernas kunskapsutveckling även i andra ämnen men att uppföljningen inte alltid dokumenteras. Lärarna har inga rutiner för att systematiskt följa upp, utvärdera och dokumentera elevernas kunskapsutveckling i övriga ämnen. Därmed saknar skolan ett viktigt verktyg för att få en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i relation till de nationella målen. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Uppföljning av alla ämnen

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Skolans lärare menar att de har kännedom om elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen men att uppföljningen inte alltid dokumenteras. Skolan saknar därmed ett viktigt verktyg för att få en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i relation till de nationella målen. Inspektörerna bedömer att

skolans lärare systematiskt måste följa upp, utvärdera och synliggöra elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen utifrån läroplan och kursplaner. En förbättrad samverkan mellan Hedenskolan och Korpskolan skulle också enligt inspektörerna underlätta övergången mellan årskurs 5 och 6 och nå större kontinuitet i elevernas kunskapsutveckling.

Utvecklingssamtal

Läraren ska fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Hedenskolan genomför utvecklingssamtal en gång per termin. Inspektionen visar att samtalen i huvudsak koncentreras på ämnena svenska, engelska och matematik samt de ämnen där eleverna riskerar att inte nå målen. Den information som ges om elevens kunskapsutveckling och resultat grundar sig inte alltid på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i kursplaner och läroplan. Inspektörerna bedömer att utvecklingssamtalen bör breddas till att omfatta samtliga ämnen relaterade till läroplanens och kursplanernas mål.

Individuell utvecklingsplan

Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Vid Hedenskolan upprättas individuella utvecklingsplaner för eleverna. Planerna utgår inte tydligt från styrdokumentens strävansmål och beskriver heller inte konkret vilka insatser som skolan ska vidta för att eleven ska utvecklas mot målen. Vidare varierar det i vilken omfattning eleverna varit delaktiga arbetet. Inspektörerna bedömer därför att de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras avseende innehåll, kvalitet och elevernas delaktighet. Det är enligt inspektörerna även angeläget att tydliggöra syftet med planerna för att de ska bli ett reellt verktyg i elevernas lärandeprocess. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling,
- om lärarna vid bedömning utgår från de nationella målen i kursplanerna.

Bedömning av området Bedömning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering: Inspektionen visar att Hedenskolan bedömer elevernas kunskapsutveckling med hjälp av olika verktyg. Bland annat arbetar skolans lärare med en så kallad portfolio där elevernas kunskapsutveckling samlas. En gång per termin genomförs en klasskonferens där lärare och rektorn deltar. Vid tillfället diskuteras samtliga elever utifrån måluppfyllelse och sociala aspekter.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratis principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektionen visar att skolans arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer, undervisningen är varierad och de lokala förutsättningarna tas till vara. Eleverna ges också möjligheter att utveckla kunskaper om demokratis principer genom att arbeta med klassråd och elevråd. Vid elevrådet deltar alltid någon lärare, även rektorn är med vid många möten.

Barnen i förskoleklassen får överlag goda förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger. Inom bedömningsområdet finns dock behov av följande förbättringsinsatser:

Utbildningens inriktning

Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning. Undervisningen vid Hedenskolan genomförs i varierad grad utifrån nationella mål men också utifrån läromedel, tradition och lärarnas intressen. Inspektörerna bedömer att skolan i högre grad behöver planera och utvärdera undervisningen utifrån läroplanens och kursplanernas mål.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Elever ska i takt med stigande ålder och mognad ha ett ökat inflytande över sin utbildning. Vid Hedenskolan har eleverna ett visst inflytande över undervisningen då lärarna försöker ta tillvara elevernas intressen och önskemål. En förutsättning för att elever ska kunna ha ett verkligt inflytande i undervisningen är emellertid att de har kännedom om skolans mål. Inspektionen visar att elever i Hedenskolan i liten omfattning informeras om utbildningens mål. Inspektörerna bedömer att skolan behöver förbättra informationen om målen för att ytterligare förbättra elevernas möjligheter till ansvarstagande och inflytande över det egna lärandet.

Det är också angeläget att föräldrar informeras om målen för utbildningen för att de ska kunna vara med och påverka och stödja sina barns lärande.

Organisation och arbetssätt

Kursplanen för ämnet hem- och konsumentkunskap anger mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det femte skolåret. Där framgår bland annat att eleverna ska kunna använda olika varor, metoder och redskap i hushållet. På Hedenskolan genomförs undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap. Inspektionen visar dock att det inte finns någon tillgång till utrustning där eleverna kan tränas i skilda hushållsverksamheter. Skolan undervisar i ämnet endast utifrån ett teoretisk perspektiv. Inspektörerna bedömer därför att eleverna inte ges möjlighet att nå de mål som kursplanen anger.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Undervisningen anpassas i stor utsträckning till varje elevs förutsättningar och behov. Skolans lärare uppmärksammar också och hjälper elever som har svårigheter i skolarbetet. Inom bedömningsområdet finns dock behov av följande förbättringsinsats:

Åtgärdsprogram

Enligt skollagen ska Rektorn se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utarbetandet av programmet. Av åtgärdsprogrammet skall framgå vilka elevens behov är, hur behoven skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas.

Vid Hedenskolan upprättas åtgärdsprogram vid behov. Det är emellertid viktigt att skolan utvecklar en gemensam kunskap om hur mål och åtgärder kan beskrivas i åtgärdsprogram. Det är också viktigt att förtydliga ansvarsfördelningen mellan individ, hem och skola så att det tydligt framgår vilka åtgärder skolan skall vidta för att eleverna skall nå målen. Vidare så framgår det inte alltid när och hur vidtagna åtgärder ska utvärderas och följas upp. Inspektörerna bedömer därför att åtgärdsprogrammets kvalitet bör förbättras

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Det är inspektörernas bedömning att elevernas lärandemiljö överlag präglas av en lugn och trivsamt stämning. Personalen visar ett tydligt engagemang för sitt uppdrag och arbetar aktivt för att främja elevernas trygghet och en god social miljö. Trots detta visar inspektionen att det förekommer att elever inte alltid känner sig trygga på skolan och att språket ibland kan vara hårt. Det är därför viktigt att skolan ytterligare förstärker sitt värdegrundsarbete så att elever som upplever otrygghet vet vem de ska vända sig till och hur arbetsgången ser ut. En åtgärd för att förebygga och hantera elevers otrygghet, är att i högre grad göra eleverna medvetna om och delaktiga i arbetet med skolans likabehandlingsplan. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Trygg miljö

Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Vid inspektionen framkommer att det för eleverna kan vara svårt att få tag i vuxna på raster om det uppstår bråk eller andra situationer. Föräldrarna lyfter också att de inte känner till hur skolan arbetar för att skapa trygghet för eleverna. Inspektörerna bedömer att skolan bör tydliggöra för elever och föräldrar hur man arbetar för att förbättra elevernas trygghet under raster.

Värdegrundsarbete

Enligt läroplanen ska personalen arbeta aktivt med att utveckla elevernas känsla för samhörighet och ansvar, visa respekt för individen och ha ett demokratiskt förhållningssätt i det vardagliga arbetet. Lärarna ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete. I Hedenskolan bedrivs värdegrundsarbetet på olika sätt. Det finns dock inte någon tydlig uppföljning av arbetet med värdegrundsfrågor. Föräldrar och elever lyfter att de anser att skolan är duktig på att ta tag i enskilda situationer när de dyker upp, men föräldrarna påpekar att det saknas tydliga strukturer för värdegrundsarbetet på gruppnivå. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör utveckla sitt värdegrundsarbete.

Likabehandling

Numera råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola. En aktuell kartläggning av verksamhetens behov ska vara utgångspunkt för planerade åtgärder under varje läsår och dessa ska synliggöras i likabehandlingsplanen.

Hedenskolan har en likabehandlingsplan som ska remitteras till verksamhetsstyrelsen. Personalen har varit delaktiga i framtagandet av planen. Eleverna har dock inte

varit delaktiga i utformningen av planen och är inte bekanta med planens innehåll. Inspektionen visar att alla elever inte är säkra på hur de ska gå tillväga om de – eller en kamrat - utsätts för kränkningar eller mobbning. Inspektörerna bedömer att skolan måste säkerställa att elever ges möjlighet att medverka när likabehandlingsplanen revideras och säkerställa att elever och föräldrar förstår vem de ska kontakta om de utsätts för eller upptäcker kränkningar. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering: Eleverna vid Hedenskolan skola erbjuds en undervisning som följer den nationella timplanen. Barnen i förskoleklassen erbjuds en verksamhet som till sin omfattning uppfyller författningarnas krav. Undervisningen är avgiftsfri och eleverna har tillgång till undervisningslokaler och utrustning som ger eleverna goda förutsättningar för att nå målen. Inom bedömningsområdet finns dock behov av följande förbättringsinsats:

Valmöjligheter

Verksamheten inom elevens val syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Skolan ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Vid Hedenskolan skola genomförs inte elevens val på ett sätt som ger eleverna möjligheter att välja områden att fördjupa sig i. Elevernas valmöjligheter styrs i hög utsträckning av personalen vilket inte ger elevens val den utformning som det är tänkt enligt författningarna. Inspektörerna bedömer därför att utformningen av elevens val måste förbättras så att det uppfyller författningarnas krav.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolans pedagogiska personal har i huvudsak utbildning för den undervisning de bedriver och får överlag kompetensutveckling som de behöver för att professionellt kunna utföra sina arbetsuppgifter. Rektorn och skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen. Rektorn har genomgått rektorsutbildning och har lång och bred erfarenhet av att leda skolverksamhet.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Hedenskolan har en väl fungerande ledning. Rektorn är väl förtrogen med verksamheten. Inspektionen visar också att rektorn upplevs som mycket duktig på att skapa förutsättningar för personalen att arbeta utifrån professionella överväganden. Vidare upplevs rektorn som stöttande och lyssnande med en generös inställning till nya idéer och kompetensutveckling. Inom bedömningsområdet finns dock behov av följande förbättringsinsats:

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen ska rektorn ansvara för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Vid Hedenskolan följer rektorn årligen upp och utvärderar skolans kunskapsresultat. Dock måste rektorn ta ett större ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Vid inspektionen framkommer också att uppföljningen av värdegrundsarbetet endast sker i begränsad omfattning. Inspektörerna bedömer att rektorn bör förbättra uppföljningen av skolans resultat i förhållande till målen och arbetet med normer och värden.

3.4 Kvalitetsarbete**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Hedenskolan är på god väg att bygga upp ett effektivt systematiskt kvalitetsarbete. Skolans ledning har på kort tid utvecklat skolan i positiv riktning genom att sätta tydlig fokus på skolutvecklingsfrågor. Inspektionen visar att rektorns utvecklingsarbete bedrivs strukturerat och med hög legitimitet bland lärare, elever och föräldrar.

Inom bedömningsområdet finns dock behov av följande förbättringsinsatser:

Systematiskt kvalitetsarbete

Kvalitetsarbete innebär att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet mot de nationella målen, att utveckla arbetsprocesser, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder.

Som tidigare nämnts, följer skolan upp och analyserar kunskapsresultaten för den enskilde eleven på ett bra sätt. Men i dagsläget är bedömningen att kvalitetsarbetet behöver utvecklas ytterligare och i högre grad omfatta de nationella målen. Det är också viktigt att kvalitetsarbetet förankras för att fullt ut bland lärare, elever och föräldrar så att det kan fungera som en motor för kvalitativ utveckling av verksamheten. Det saknas också en systematisk analys av kunskapsresultaten i alla ämnen på grupp- och skolnivå över en längre tid. Vidare sker, som tidigare nämnts, uppföljning av det värdegrundsarbete som bedrivs endast i begränsad omfattning. Inspektörerna bedömer därför att rektorns ansvarstagande för att synliggöra skolans resultat och initiera förbättringsarbete i förhållande till resultaten bör tydliggöras.

Kvalitetsredovisning

Varje skola och varje verksamhetsform ska årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Den skriftliga kvalitetsredovisningen ska vara ett verktyg för att regelbundet stämma av hur långt verksamheten kommit i det löpande kvalitetsarbetet. Redovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Hedenskolan har en kvalitetsredovisning som innehåller vissa redovisningar av skolans resultat. Analyser av resultat liksom åtgärder för utveckling redovisas endast i begränsad omfattning. Vidare saknas en utvärdering av likabehandlingsplanen liksom en redovisning av i vilken omfattning förskoleklassen har nått målen för verksamheten. Dessutom konstaterar inspektörerna att kvalitetsredovisningen inte uppfattas som ett levande dokument av skolans lärare. Det är därför angeläget att lärarna engageras i upprättandet av kvalitetsredovisningen för att den ska kunna bli ett verktyg för skolans utveckling. Sammantaget bedömer inspektörerna att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller författningens krav vilket måste åtgärdas.

2008-09-29 Umeå

Kristian Hansson

Katarina Sandling Jonsson